

HATA YAPANLARIN EN HAYIRLISI, HATASINA TÖVBE EDENDİR!

YAZAR: ALİ AYKAÇ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن
يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُم جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ

“Ey iman edenler! Allah’a içten bir tevbe ile tevbe edin (tevbe-i nasuh). Umulur ki Rabbiniz sizin kötülüklerinizi örter ve sizi altlarından ırmaklar akan cennetlere koyar...”

Tahrim, 66/8.

WhatsApp İletişim

Ali AYKAÇ, İmam-Hatib, İSTANBUL
aliaykac.com

iletişim : (0)541-934 3778

telegram : t.me/vaazarsivi

facebook.com/[groups/vaazarsivi](https://facebook.com/groups/vaazarsivi)

Tüm içeriklerin ticârî maksatla kısmen ya da tamamen izinsiz kopyalanması, çoğaltılması, kullanılması, yayınlanması ve dağıtılması kesinlikle yasak olup kul hakkını ihlâl eder. Ayrıca bu yasağa uymayanlar hakkında 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu uyarınca telif hakları üzerinden yasal işlem yapılacaktır. Ticârî maksat olmadan izinsiz kopyalanması, çoğaltılması, kullanılması, yayınlanması ve dağıtılmasında herhangi bir sorun yoktur.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Pek Aziz ve Muhterem Müslümanlar,

Yaratılışın ilk anından itibaren insanoğlunun kaderine bir yolculuk yazılmıştır; bu yolculuk, **hata ile başlar ve af ile kemale erer**. Hazret-i Âdem *aleyhisselâm* yeryüzüne gönderiliş hikâyesini hatırlayalım. **Hazret-i Âdem *aleyhisselâm* yasak ağaca uzanan elleri, insanın zaafının bir aynasıydı.** Ancak bu hadise, sadece hatanın değil, tevbenin de bir başlangıç olduğunu öğretmektedir bize. **Hazret-i Âdem *aleyhisselâm* ve Hazreti Havva annemizin, cennetteki yasak ağaca yaklaşarak irtikâp ettikleri hatanın ardından içten bir pişmanlıkla Rabblerine yöneldikleri dua, insanın yaratılışındaki en derin ve en öğretici anlardan birini yansıtır.** Bu dua, sadece bir pişmanlık ifadesi değil, aynı zamanda insanın içindeki tevbenin kalbe nasıl yerleşmesi gerektiğine dair bir örnektir. Bu dua, sadece bir söz değil, kalpten yükselen bir niyazdır; bir teslimiyet, bir sadakat ve bir derinlik gösterisidir. Allah Teâlâ, bu kıssayı Kur'an-ı Kerim'de şöyle nakleder: ***“Rabbimiz! Biz kendimize zulmettik. Eğer bizi bağışlamaz ve bize merhamet etmezsen, kesinlikle ziyan edenlerden oluruz.”***¹ Bu ayet, **insanoğlunun ilk hatasını ve tevbesini simgeler.** Hazret-i Âdem *aleyhisselâm* ve Hazreti Havva annemizin, içten ve samimi bir pişmanlıkla söyledikleri bu sözler, insanın özündeki zaafı kabul etmesinin ve Allah'a yönelmesinin en güzel örneğidir. Onların pişmanlıkları, yalnızca bir suçluluk duygusundan değil, bir derin kavrayıştan kaynaklanmaktadır. Çünkü onlar, yalnızca bir yasak ağaca yaklaşmakla kalmamış, aynı zamanda Allah'ın emrine karşı gelerek kendilerine zulmetmişlerdir. Bu zulüm, maddi bir haksızlık değil, ruhsal bir sapmadır; yani insan, Allah'a olan itaatten uzaklaşarak en büyük zararını kendisine vermiştir.

¹ A'râf, 7/23. قَالَا رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَإِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ

Bu dua, her bir müminin gönlünde yankı bulması gereken bir çağrıdır. Hazret-i Âdem *aleyhisselâm* ve Hazreti Havva annemiz, bu dileklerinde bir acziyet ve teslimiyet içinde Allah’a yönelmişlerdir. Onlar, **Allah’ın rahmetini ve affını talep ederken, kendilerinin ne kadar zayıf ve savunmasız olduklarını bilmişlerdir.** İşte gerçek tevbe, tam da bu noktada başlar: **İnsan, hatalarını ve zaafılarını kabul ederek, Allah’tan bağışlanma diler.**

Tevbe, bir nevi insanın ruhunu arındırma sanatıdır. **Günah, insanın gönlünde bir yara açar; tevbe ise o yarayı iyileştiren bir rahmet iksiridir.** Bu bağışlanma umudu, insanı karanlıklardan aydınlığa çıkaran, ruhunu tekrar huzura erdiren yegâne güçtür. Kur’an-ı Kerim’de Yüce Allah şöyle buyurur: **“Ey iman edenler! Allah’a içten bir tevbe ile tevbe edin (tevbe-i nasuh). Umulur ki Rabbiniz sizin kötülüklerinizi örter ve sizi altlarından ırmaklar akan cennetlere koyar.”**² Bu ayet, tevbenin sadece bir kelime ya da ritüel değil, kalbin derinliklerinden gelen, samimi ve içten bir dönüş olduğunu ifade eder. **Tevbe-i nasuh** ifadesi, gerçek tevbenin, **kişinin kalbini tüm kirlerinden arındırarak, Allah’a yönelmek ve O’na olan bağlılığını yenilemektir.** Tıpkı bir bahçıvanın toprağı nazikçe işleyerek ona hayat vermesi gibi, tevbe de insanın ruhunu, günahların oluşturduğu yaralardan iyileştirir. **Günah, insanın içindeki karanlık bir leke gibidir ve tevbe, o lekeyi temizleyen bir nurdur.** Allah’ın rahmeti, günahlarımızı örterek ruhumuzu aydınlatır, bizlere yeniden huzur ve güven verir. Bu ayet, insana sadece Allah’ın affını ummanın ötesinde, O’nun rahmetine sığınarak ruhsal bir arınma sürecine girmeyi hatırlatır. Her insan, hatalarını kabul edip samimi bir tevbe ile Allah’a yöneldiğinde,

² Tahrim, 66/8. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُم جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ

O'nun sonsuz rahmetiyle yeniden doğar ve cennete ulaşma yolunda adım atar.

Tevbe etmek, Allah'ın insanlara sunduğu en büyük nimetlerden biridir. Sevgili Peygamber Efendimiz *sallâllâhu aleyhi ve sellem*, bu rahmeti şu hadis-i şerifiyle ne güzel anlatır: ***“Kul bir günah işlediği zaman, ‘Ya Rabbi! Günah işledim, beni bağışla’ derse, Allah Teâlâ, ‘Kulumu bağışladım. Çünkü o, kendisini bir Rabbinin olduğunu ve günahları bağışlayan ya da cezalandıran bir Rabbinin var olduğunu biliyor’ buyurur.”***³ İnsan, günah işlediğinde sadece bir hata yapmaz, aynı zamanda ruhunda bir karanlık oluşur. Ancak bu karanlık, sadece Allah'a yönelerek aydınlanabilir. Bir insan, kalbiyle bu farkındalığı kavrayıp tevbe ettiğinde, Allah'ın rahmeti ona yönelir ve o kişi affedilir. Allah'ın bu sonsuz affı, kulunu karanlıklardan aydınlığa çıkartan, günahları birer iz gibi silen, ruhu arındıran bir nur gibidir. Bu hadis, bize sadece tevbenin yapılabilirliğini değil, aynı zamanda Allah'ın affının büyüklüğünü de hatırlatır.

Peki, tevbenin bu kadar derin ve kıymetli oluşunun sebebi nedir? Çünkü **tevbe, insanın sadece geçmişteki hatalarından temizlenmesi değildir; aynı zamanda geleceğe dair bir umut tazelenmesidir.** Tevbe, geçmişin karanlık sayfalarını beyaza boyarken, insanın yarınlarını ilahi rahmetle aydınlatır. Allah, kullarını bağışlama hususunda o kadar cömerttir ki, Zümer Suresi'nde şöyle buyurur: ***“De ki: Ey kendilerine karşı aşırı giden kullarım! Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin. Çünkü Allah, bütün günahları bağışlar. Şüphesiz O, çok bağışlayandır, çok***

³ Buhârî, Tevhid, 35. **قَالَ النَّبِيُّ ﷺ: إِنَّ الْعَبْدَ إِذَا أَدْنَبَ ذَنْبًا، فَقَالَ: اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذَنْبِي، يَقُولُ.** **اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى: عَلِمَ عَبْدِي أَنَّ لَهُ رَبًّا يَغْفِرُ الذَّنْبَ وَيَأْخُذُ بِهِ، قَدْ عَفَرْتُ لِعَبْدِي**

merhamet edendir”⁴ İşte bu ilahi vaat, insana ne kadar düşerse düşsün, ayağa kalkıp tekrar yola devam etme cesareti verir.

Tevbe, bir son değil; bir başlangıçtır. **Her bir günah, kalpte bir duvar inşa ederken, her samimi tevbe, o duvarları yıkmak için yüce rahmetin kuvvetli bir balyozu gibi iner.** Ve o kalp, tevbe ile yeniden hayat bulur, yeniden Allah’a yakınlaşır. Bu yakınlık, sadece kulun Rabbine dönüşü değil, aynı zamanda fitratına, yaratılışına ve özüne dönüşüdür. Sevgili Peygamber Efendimiz *sallâllâhu aleyhi ve sellem*, ***“Tövbe eden kişi, hiç günah işlememiş gibidir”***⁵ buyurarak tevbenin insanı nasıl yepyeni bir başlangıca ulaştırdığını ifade etmiştir. İşte **tevbe, Rabbimizin rahmet hazinesine açılan kapıdır ve bu kapı, samimi bir kalple çalındığında asla kapanmaz.**

Tevbe, sadece dilde ifade edilen bir eylem değil, kalpte kök salan bir inkılâptır. İnsan, hatalarının farkına vardığında aslında yaratılışının en temel hakikatine ulaşır: **acziyet.** Acziyet, tevbenin ilk adımıdır ve bu adım, insanı Rabbine yaklaştıran en kıymetli vesilelerden biridir. Çünkü **kul, kendi güçsüzlüğünü idrak ettiğinde, Allah’ın sonsuz kudretini ve rahmetini anlamaya başlar.** Tevbe eden bir kul, adeta Rabbine şu sözü fısıldar: “Benim elimden bir şey gelmez, beni bağışlayacak olan ancak sensin.” Bu içsel farkındalık, insanın hayatındaki en büyük dönüşümlerden biridir.

Kur’an-ı Kerim’de Yüce Allah şöyle buyurmaktadır: ***“Kim tevbe eder ve salih amel işlerse, şüphesiz ki Allah onun tevbesini***

⁴ Zümer, 39/53. قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

⁵ İbn Mâce, Zühd, 30. قَالَ النَّبِيُّ ﷺ: التَّائِبُ مِنَ الذَّنْبِ كَمَنْ لَا ذَنْبَ لَهُ.

kabul eder. Şüphesiz Allah, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.”⁶

Tevbe, insanın sadece Allah’a yönelmesini değil, aynı zamanda kendisiyle yüzleşmesini de sağlar. **Günah, insana önce haz verir gibi görünse de ardından ruhunda ağır bir yük bırakır. Bu yük, insanın vicdanında bir ağırlık, kalbinde bir karartı oluşturur.** Günah, kişiye başlangıçta geçici bir tatmin sağlasa da zamanla insanın içindeki huzuru bozar ve kalbini sıkıştırır, karartı oluşturur. Ancak bu karanlığın içinden bir ışık yükselir: Tevbe. Peygamber Efendimiz *sallâllâhu aleyhi ve sellem* şöyle buyurur: ***“Her günahın bir karanlığı vardır. Tevbe, o karanlığı aydınlığa çevirir”⁷***

Peki, tevbe sürecinde insanın kalbinde neler yaşanır? Önce bir sarsıntı hissedilir. Bu sarsıntı, **yapılan hatanın ağırlığını** fark etmektir. Ardından bir **pişmanlık** gelir. İşte bu pişmanlık, Peygamber Efendimiz *sallâllâhu aleyhi ve sellem* şu hadisinde buyurduğu gibi, **tevbenin özüdür: “Pişmanlık tevbedir.”⁸** Bu pişmanlık, insanı hem Allah’a yönelmeye hem de hatasını telafi etmeye teşvik eder. **Kul, tevbe ile sadece Rabbiyle değil, aynı zamanda kendisiyle ve çevresiyle de barışır.**

Tevbe, Allah’ın kuluna olan sevgisinin en açık tecellisidir. Sevgili Peygamber Efendimiz *sallâllâhu aleyhi ve sellem* Allah’ın tevbe eden kullarına olan sevgisini anlatırken şöyle buyurur:

⁶ Furkân, 25/70. *إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولَئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا*

⁷ Taberânî. *قَالَ النَّبِيُّ ﷺ: كُلُّ ذَنْبٍ لَهُ ظُلْمَةٌ، وَالتَّوْبَةُ نُورٌ يُزِيلُهُ.*

⁸ İbn Mâce, Zühd, 30. *قَالَ النَّبِيُّ ﷺ: النَّدَمُ تَوْبَةٌ.*

“Allah, birinizin çölde devesini kaybettikten sonra onu bulduğu zamanki sevincinden daha fazla tevbe eden kuluna sevinir.”⁹

Bir insanın kaybolan bir eşyasını bulduğunda yaşadığı derin mutluluk gibi, Allah da kulunun tevbe edip doğru yola dönmesinden büyük bir sevinç duyar. Bu, Allah’ın affına sığınan, pişmanlık duyan ve samimi bir şekilde yönelen kullarına olan sevgisinin ve rahmetinin bir tezahürüdür. Kişi günahlarıyla kaybolmuş gibi hissedebilir; ancak tevbe, o kaybolan ruhu bulmak, kararmış kalbi aydınlatmak, Allah’a dönüş yolculuğunda bir kurtuluş kapısını aralamaktır. Bu sevgi ve merhamet, kaybolmuş bir şeyin geri dönmesinin ötesinde, insanın Allah’a en derin şekilde yönelmesinin mükâfatıdır.

Tevbenin başka bir boyutu da insanın hayatındaki dönüşümü sağlamasıdır. **Tevbe eden bir insan, sadece geçmişte yaptığı hatalardan arınmakla kalmaz; aynı zamanda gelecekteki hayatını da yeniden inşa eder.** Tevbe, insanın içinde bir uyanış başlatır. Bu uyanış hem ruhunda hem de hayatında iz bırakır. Yüce Allah, bu durumu şöyle tasvir eder: ***“Onlar kötü bir iş yaptıklarında veya kendilerine zulmettiklerinde Allah’ı hatırlayıp hemen günahlarının bağışlanmasını dilerler. Zaten günahları Allah’tan başka kim bağışlayabilir? Hem onlar, yaptıkları kötülükte bile bile ısrar etmezler.”¹⁰***

Tevbe, aynı zamanda insanın ahirete yönelik hazırlıklarının da başlangıcıdır. Çünkü kul, tevbe ile Allah’ın huzuruna temiz bir şekilde çıkma arzusunu dile getirir. İşte bu,

⁹ Müslim, Tevbe, 3. قَالَ النَّبِيُّ ﷺ: اللَّهُ أَفْرَحُ بِتَوْبَةِ عَبْدِهِ مِنْ أَحَدِكُمْ سَقَطَ عَلَى بَعِيرِهِ وَقَدْ أَضَلَّهُ. فِي أَرْضٍ فَلَاةٍ

¹⁰ Âl-i İmrân, 3/135. وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَنْ يَغْفِرِ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ وَلَمْ يُصِرُّوا عَلَى مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ

insanın hayatındaki en anlamlı hazırlıktır. Allah Teâlâ şöyle buyurur: ***“Ey iman edenler! Allah’a samimi bir tevbe ile tevbe edin ki Rabbiniz günahlarınızı bağışlasın ve sizi altlarından ırmaklar akan cennetlere koysun.”***¹¹ Bu ilahi çağrı, insana sadece dünyada değil, ahirette de tevbenin ne kadar büyük bir nimet olduğunu hatırlatır.

Yeni bir yılın eşiğine adım attığımız şu günlerde, **ömür sermayemizi nasıl harcadığımızı tefekkür etmek, bir Müslüman için kaçırılmaması gereken bir fırsattır.** Çünkü zaman, fark edilmeden akıp giden ve geriye dönüşü olmayan bir nimettir. Miladi bir yılın sonuna gelirken kendimize şu soruyu sormalıyız: “Bu yıl beni Rabbime daha mı yaklaştırdı, yoksa dünya nimetlerine dalarak O’ndan uzaklaşmama mı sebep oldu?” **Hayat, bir nehir gibi sürükleyici ve hızla akıp giderken, bizlere düşen, bu akışın içinde kaybolmak değil, onu doğru bir yönle ahirete doğru yönlendiren bir gemiye dönüştürmektir. Zira dünya, geçici bir suyun akışı gibi olup, insanı sürüklerken, bir mümin için esas olan, bu geçici akışın ötesine geçerek, her anını ebedî bir amaca, Allah’ın rızasına yönlendirmektir.** Bu, hayatın derinliklerine dalıp, yüzeyde boğulmak yerine, iman ve sorumlulukla doğru yolda ilerleyerek, sonsuz bir huzur limanına ulaşmaktır. Rabbimiz, zamanın önemine dair Asr Suresi’nde şöyle buyurur: ***“Asra yemin olsun ki insan gerçekten hüsrandır. Ancak iman edip salih ameller işleyenler ve birbirine hakkı tavsiye edenler bundan müstesnadır.”***¹² Bu ayet, zamanın telafisi olmayan bir hazine olduğunu bizlere hatırlatır.

¹¹ Tahrim, 66/8. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُم جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ

¹² Asr, 103/1-3. وَالْعَصْرِ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَّصَوْا بِالصَّبْرِ

Yeni bir yılı karşılarırken sadece kutlama ve eğlenceye odaklanmak, ruhun asıl ihtiyaçlarını görmezden gelmek demektir. Oysa **insana bahşedilen her yeni gün, tevbe ile geçmişin yüklerinden kurtulma ve yeniden doğma fırsatıdır.** Tıpkı bir ağaç kışın yapraklarını döker ve baharda yeniden canlanarak meyve vermeye başlar gibi, **insan da her yeni gün tevbe ile ruhunu arındırıp Allah’a yönelerek kalbini tazeleyebilir.** Geçmişin yükleri, biriken günahlar gibi, insana ağır gelir; ancak tevbe, bu karanlıkları aydınlatan bir ışık gibidir. **Tevbe, insanın ruhunu aydınlatan bir nur, kalbini ise kararmış her izden arındıran bir rahmettir.** Her bir tevbe, Allah’a yönelmiş samimi bir çağrı gibi, kalbin en derin köşelerine işleyen bir **temizliktir.** İnsanın ruhu, tevbenin arıttığı o saf suda yıkanarak, Allah’a olan yakınlığını derinden hisseder ve kalbi gerçek huzura erer.

Peygamber Efendimiz *sallâllâhu aleyhi ve sellem*, hayatı anlamlı kılmanın sırrını şöyle ifade eder: **“Akıllı kişi, nefsinin hesaba çeken ve ölümden sonrası için çalışan kişidir. Âciz kişi ise nefsinin arzularına uyan ve Allah’tan temennide bulunandır.”**¹³ İşte bu hadis, her Müslüman’ın yeni bir yılın başlangıcında ruhuna bir pusula olmalıdır.

Somut bir örnek düşünelim: Bir yıl boyunca kazanç sağlamak için gece gündüz çalışan bir çiftçiye ele alalım. Çiftçi, yıl boyunca tarlasında çalışır, eker, biçer; fakat hasat vakti geldiğinde mahsulünü kontrol etmeyi unutursa, emeği boşa gider. İşte hayat da böyledir. **Geçmiş yılı muhasebe etmek, hasadımızı kontrol etmek gibidir.** Eğer hatalarımızı görüp onları düzeltmezsek, bir sonraki yıl da aynı yanlışlarla geçip gider. Bu yüzden, **yılın**

¹³ Tirmizî, Kıyamet, 25. قَالَ النَّبِيُّ ﷺ: الْكَافِرُ مَنْ دَانَ نَفْسَهُ، وَعَمِلَ لِمَا بَعْدَ الْمَوْتِ وَالْعَاجِزُ مَنْ أَتْبَعَ نَفْسَهُ هَوَاهَا، وَتَمَنَّى عَلَى اللَّهِ

sonunda kendimize dönmeli ve Rabbimizin huzuruna hangi yüzle çıkacağımızı düşünmeliyiz. Allah Teâlâ'nın şu ayeti, bu muhasebeyi yapmamız gerektiğini bir kez daha hatırlatır: ***“Ey iman edenler! Allah’a samimi bir tevbe ile tevbe edin ki Rabbiniz günahlarınızı bağışlasın ve sizi altlarından ırmaklar akan cennetlere koysun.”***¹⁴

Yeni bir yıl, aynı zamanda geçmişin gölgesinden sıyrılıp yepyeni bir sayfa açma fırsatıdır. Her birimiz, bu yılın son anlarında ellerimizi semaya kaldırmalı, **Allah’ım, beni bağışla, hatalarımı affet ve beni Sana daha yakın kılacak bir hayat nasip et** diyerek dua etmeliyiz. Çünkü **tevbe, sadece affedilme dileği değil, aynı zamanda bir dönüşüm, bir uyanış çağrısıdır.** İbn Kayyim’in dediği gibi: ***“Tevbe, kalbi Allah’a yönelten ve kişiyi hayata yeniden bağlayan bir iptir.”***¹⁵

Yeni bir yılı sadece bir takvim değişikliği olarak değil, bir muhasebe vesilesi olarak görmeliyiz. Kendimize şu soruyu sormalıyız: **Bu yıl, Rabbinin rızasını kazanmak için ne yaptım?** Çünkü dünya bir oyun ve eğlence yurdu olsa da asıl olan ahiret yurdudur. Rabbimiz, bizlere bu konuda şu uyarıyı yapar: ***“Bilin ki dünya hayatı ancak bir oyun, bir eğlence, bir süs ve aranızda bir övünme vesilesidir. Ama ahiret hayatı, işte asıl büyük kazanç odur.”***¹⁶ Bu ayet, dünya hayatının aldatıcı cazibesini gözler önüne sererek insanın gerçek amacına

¹⁴ Tahrim, 66/8. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُم جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ

¹⁵ İbn Kayyim el-Cevziyye, Medaricu's-Salikin, 1/180.

¹⁶ Hadid, 57/20. اَعْلَمُوا أَنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُوَ وِزِينَةٌ وَتَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرٌ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ كَمَثَلِ غَيْثٍ أَعْجَبَ الْكُفَّارَ نَبَاتُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَاهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَكُونُ حُطَامًا وَفِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَغْفِرَةٌ مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٌ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ

yönelmesini öğütler. **Dünya, bir tiyatro sahnesi gibi gelip geçici oyunlarla, kısa süreli eğlencelerle, göz alıcı süslerle ve geçici başarılarla insanı meşgul eder.** Ancak bu sahne, asıl hayat olan ahiret karşısında bir hiç hükmündedir. **Bir çocuğun oyuncaklarla avunması gibi, dünya da insanı geçici heveslerle oyalarken, ahiret kalıcı saadeti vaat eder.** Bu gerçeği kavrayan bir mümin, zamanını boş heveslerle değil, Allah'ın rızasını kazandıracak amellerle geçirir. **Tıpkı bir yolcunun, konaklama yerinde değil, asıl varış noktasında huzur araması gibi, insan da ahireti öncelik edinmelidir.** Ayet, bu bilinçle hareket edenlerin, gerçek kazanca erişeceğini müjdelemektedir.

Yeni bir yılın başlaması, sadece takvim yapraklarının değişimi değildir; bu, insana verilen ömrün bir kısmının geride kaldığını ve ebedi yurduna bir adım daha yaklaştığını hatırlatan bir uyarıdır. Her birimiz, geçmişin aynasında **nefsimizi seyretmeli** ve kendimize şu soruyu sormalıyız: “Bu yıl Rabbimin rızasını kazandıracak hangi amelleri işledim? Zamanımı hakikatin peşinde mi, yoksa dünya nimetlerinin esiri olarak mı harcadım?” Çünkü insan, bu soruların cevabını vermeden **kendisini hesaptan muaf göremez.** Allah Teâlâ'nın şu ilahi hitabı, bu muhasebenin ehemmiyetini gözler önüne serer: ***“Her bir nefis, yarın için ne hazırladığına bir baksın.”***¹⁷

Bir an için düşünelim: Bir tüccar, yıl boyunca yaptığı tüm alışverişlerin hesabını tutar, hangi kazançlı ticaretlerin peşinde koştuğunu ve hangi zararlardan kaçınmadığını belirler. Eğer bir tüccar, hesabını yapmadan işine devam ederse, kısa süre içinde iflasa sürüklenir. İşte hayat da bir ticaret gibidir. Rabbimiz bu

¹⁷ Haşr, 59/18. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

hakikati řu şekilde dile getirir: **“Ey iman edenler! Sizi acı bir azaptan kurtaracak bir ticareti size göstereyim mi?”**¹⁸ O ticaret, iman etmek, Allah yolunda cihat etmek ve O’nun rızasına uygun bir hayat yaşamaktır. O hâlde, tüccarın hesabını yapması gibi, biz de ruhumuzun muhasebesini yapmalı ve ebedi sermayemiz olan ahiret için neler biriktirdiğimizi düşünmeliyiz.

Geçen yıl boyunca yaptıklarımızı hatırlamaya çalışalım: Kaç kez bir yetimin başını okşadık, kaç kez bir mazluma yardım elimizi uzattık? Yahut kaç kez öfkemizi kontrol edemeyerek bir kardeşimizi incittik? Bu soruların cevabını bulmak, bizi tevbe kapısına yaklaştırır. Zira **tevbe, sadece hatalardan arınmak değil, insanın kendi iç dünyasında bir diriliş yaşamasıdır.** Peygamber Efendimiz *sallâllâhu aleyhi ve sellem* tevbenin bu diriltici gücünü řu sözleriyle açıklar: **“Kul, bir günah işlediğinde kalbinde siyah bir leke oluşur. Eğer o günahından tevbe eder ve Allah’tan bağışlanma dilerse, kalbi yeniden tertemiz olur...”**¹⁹

Somut bir örnekle bu hakikati daha net kılalım: Düşünün ki, kışın sonunda bağıını budayan bir bahçıvan, baharın gelmesiyle daha bereketli meyveler toplar. Ancak budamayı ihmal eden bir bahçıvan, zamanla kurumuş dalların gölgesinde çürüyen bir bahçe bulur. İnsan ruhu da böyledir; **tevbe, ruhumuzdaki kurumuş dalları kesip atmak, Allah’ın rahmetine erişmenin yolunu açmaktır.** Eğer geçmiş yılın günahlarından arınmazsak, yeni bir yıl da aynı kuraklıkla geçip gider.

¹⁸ Saf, 61/10. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ تِجَارَةٍ تُنْجِيكُمْ مِّنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ

¹⁹ İbn Mâce, Zühd, 29 قَالَ النَّبِيُّ ﷺ: إِنَّ الْعَبْدَ إِذَا أَخْطَأَ خَطِيئَةً نُّكِتَتْ فِي قَلْبِهِ نُكْتَةٌ سَوْدَاءٌ وَإِنْ عَادَ زِيدَ فِيهَا، حَتَّى تَعْلُوَ قَلْبَهُ، وَهُوَ الرَّانُ الَّذِي ذَكَرَ اللَّهُ: كَلَّا بَلْ رَانَ عَلَى قُلُوبِهِمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

Şimdi, yeni bir yılın başlangıcında, elimizi kalbimizin üzerine koyup şu kararı vermeliyiz: **“Bu yıl Rabbime daha yakın olacağım, O’nun razı olduğu bir kul olmak için çabalayacağım.”** Rabbimiz, bu samimi niyetin mükâfatını şu şekilde müjdeler: **“Kim Allah’a yönelir ve O’nun yolunda gayret ederse, Allah onların işlerini kolaylaştırır.”** ²⁰ Öyleyse, bu yeni yıl, sadece bir takvim değişikliği değil; tevbe ile arınmanın, muhasebe ile yenilenmenin ve Rabbimizin rızasına yönelmenin bir vesilesi olmalıdır.

O hâlde, artık bu yılın kutlamalarına dalarak oyalanmayalım. Ellerimizi açıp Rabbimize şöyle niyaz edelim: “Allah’ım, geçtiğimiz yıllarda işlediğimiz günahları affet, kalplerimizi karartan hatalarımızı sil ve bizi Sana daha yakın bir kul eyle.” Çünkü **gerçek kazanç, bu dünyayı ahiretin tarlası olarak görenlerin olacaktır. Ahirette yeşerecek o tohumları bugünden ekelim ve bu yılı, ebedi saadetin başlangıcı kılalım.**

Tevbe bir kurtuluş kapısıdır; Rabbimizin bizlere sunduğu en değerli hediyelerden biridir. **Her bir insanın hayatında hata yapması kaçınılmazdır. Ancak asıl mesele, bu hatalardan ders alıp Allah’a dönüş yapmaktır. Tevbe, insanı yeniden diriltir, kalbini arındırır ve ruhunu Allah’a yakınlaştırır.** O halde, gelin, bu rahmet kapısını çalmaktan asla vazgeçmeyelim. Çünkü Rabbimiz, bizden sadece samimiyetle bir dönüş bekler. **“Şüphesiz Allah, çok tevbe edenleri ve çok temizlenenleri sever”** ²¹

Tevbe, insanın yalnızca Allah’a yönelmesini değil, aynı zamanda kendisiyle yüzleşmesini ve ruhunu arındırmasını sağlayan ilahi bir rahmet kapısıdır. **Her insan hata yapar; ancak**

²⁰ Talak, 65/4. وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مِنْ أَمْرِهِ يُسْرًا

²¹ Bakara, 2/222. إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ

bu hatalardan dönmek, insanın Rabbine olan samimiyetini ve Allah'ın rahmetine olan güvenini gösterir. Tevbe, günahları silmekle kalmaz; kalpteki karartıları aydınlatır, ruhu Allah'a yaklaştırır ve insanı yeniden diriltir. Tıpkı kirlenmiş bir aynanın tekrar parlatılması gibi, tevbe de insanın gönlündeki lekeleri temizler. Bu, Allah'ın rahmetinin büyüklüğünü ve tevbe eden kullarına olan sevgisini açıkça gösterir.

İslam tarihinde Maiz bin Malik *radıyallahu anh* kıssası, tevbenin insanı nasıl arındırdığını ve Allah katındaki değerini gösteren çarpıcı bir örnektir. Maiz, büyük bir günah işlediğini fark edince, içindeki derin pişmanlıkla Peygamber Efendimiz *sallâllâhu aleyhi ve selleme* gelir ve günahını itiraf eder. Peygamber Efendimiz *sallâllâhu aleyhi ve sellem*, onun bu konuda tevbe etmesini ima ederek cezadan kaçınması için yol bırakır. Ancak Maiz, dünyada temizlenmek ve ahirete arınmış bir şekilde gitmek istediği için ısrar eder. Cezası uygulandığında Peygamber Efendimiz *sallâllâhu aleyhi ve sellem*, onun samimiyetini şu sözlerle övmüştür: **“O, öyle bir tevbe etti ki, bu tevbe Medine halkından yetmiş kişiye dağıtılrsa, hepsine yeterdi.”** ²²

Bu vâkıa, tevbenin gücünü ve samimiyetin ahlaki boyutunu derinlemesine anlamamıza yardımcı olur. Maiz bin Malik'in kıssasındaki gibi, **insanın kalbindeki pişmanlık ve samimi dönüş, sadece dünyevi cezalardan kaçmak değil, aynı zamanda Allah'ın huzurunda temiz bir kalp ve arınmış bir ruhla durma arzusudur.**

²² Buhârî, Hudûd, 24. **قَالَ النَّبِيُّ ﷺ: لَقَدْ تَابَ تَوْبَةً لَوْ قَسَمْتُ بَيْنَ سَبْعِينَ مِنْ أَهْلِ الْمَدِينَةِ لَوْ سَعَتْهُمْ**

Rabbim! Bu yeni yılı, geçmişin muhasebesi ve geleceğin umudu ile yaşayan, her adımını Senin rahmetine sığınarak atan kullarından eylesin!

Bizleri, hatalarımızdan tevbe eden, sevaplarımızı artırmaya gayret eden ve dünyayı ahiretin tarlası olarak gören kullarından eylesin!

Rabbim! Bizlere merhametinle muamele eyle; ömrümüzü bereketli, sonumuzu hayırlı, ahiretimizi cennet yurdu eyle!

(Âmin!..)

وَعَاخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، الفاتحه